

Statens landbruksforvaltning

Norwegian Agricultural Authority

MØTEBOK

(Utkast)

Styret for Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (Fondsstyret)
Styret for forskningsmidler over jordbruksavtalen (Avtalestyret)

Møtedag: Mandag 01.06.2005
Møtested: Statens landbruksforvaltning
Varighet: 10:00 – 14:30

Til stede:

Fra Styret:

Almar Sagelvmo, leder
Eli Reistad, nestleder
Olav Randen
Berit Bull-Gjertsen
Eugen Tømte
Torild M. Brende
Olav Hepsø, Norges forskningsråd – observatør

Fra sekretariatet:

Seniorrådgiver Anders Leine (referent)

Forfall:

Grethe Andreassen. Heller ikke varamedlem Arild Oliverson kunne møte
Jens Strøm
Steinar Dvergsdal

Saksnummerne til styremøtet er kodet på følgende måte: *B: felles saker; F: saker kun til Fondsstyret; J: saker kun til Avtalestyret.*

B-21/2005: Godkjenning av innkalling og saksliste

Vedtak Fondsstyret og Avtalestyret:

Innkalling og saksliste godkjennes

B-22/2005: Godkjenning av møtebok for møtet 02.05.2005

Etter utsendelse av utkast til møteboka kom det inn to merknader:

1. Under eventuelt ønsket Bull-Gjertsen å få med invitasjon til samarbeid om en strategiplan for melk og matkornområdet
2. Reistad ønsket følgende presisering i forhold til innvilgningen av midler til prosjektet Trygg Mat fra småskala landbruksproduksjon, sak B-14/2005.
Styrene viser til vedtak i møte 13. og 14. desember i forbindelse med avslag på søknadene med tema småskalaproduksjon der det heter: *Styrene ønsker å stimulere*

til forskningsaktivitet knyttet til småskalaproduksjon. Som ledd i dette inviteres/oppfordres næringen til å komme med innspill til forskningsbehov innen nevnte tema. Med de innspill som var kommet i forbindelse med selve klagebehandlingen og invitasjonen av 08.03.2005 til næringen vedrørende prioritering av forskningsområder, var det klart at bransjeorganisasjonene for småskalaprodusentene prioriterer de temaer som tas opp i dette prosjektet. Styrene la dette til grunn ved behandling av klagesakene.

Vedtak Fondsstyret og Avtalestyret:

Styrene slutter seg til de innkomne merknadene. Merknaden under pkt. 1 tas inn i protokollen fra møtet 02.05.2005. Med disse endringer godkjennes møteboka fra møtet 02.05.2005.

B-23/2005: Orienterings-/referatsaker

1. Prosjektoversikt Fondet pr. 15.05.2005 og regnskapoversikt pr. 01.05.2005
Vedtak Fondsstyret:
Prosjektoversikten pr. 15.05.2005, regnskapoversikten pr. 01.5.2005 og oversikten vedrørende effekter av vedtatt bevilgningsstrategi for Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter tas til orientering
2. Økonomisk oversikt/prosjektoversikt avtalemidlene pr. 15.05.2005
Vedtak Avtalestyret:
Den økonomiske oversikten og prosjektoversikten pr. 15.05.2005 for forskningsmidlene over jordbruksavtalen tas til orientering
3. Oversikt over innstilte saker til Avtalestyret/Fondsstyret
Vedtak Fondsstyret og Avtalestyret:
Oversikten over innstilte saker til Avtalestyret/Fondsstyret tas til orientering

F-24/2005: Basisprosjekter 2001-2004 Matforsk. Sluttrapporter

Vedtak Fondsstyret:

Fondsstyret har vurdert sluttrapportene for Matforsks basisprosjekter finansiert av Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter i perioden 2001-2004. Styret er fornøyd både med rapportene og de resultater som er oppnådd i perioden. Forøvrig slutter Styret seg til de vurderinger/merknader NFR har gjort i tilknytning til rapportene. Avslutningsvis vil Styret uttrykke ønske om at man ved seinere rapporteringer har økt fokus på dokumentasjon av nytteverdien for næringslivet. En vil komme tilbake til dette ved en seinere anledning.

På ovennevnte grunnlag godkjennes rapportene. Vurderingene fra NFR oversendes Matforsk sammen med vedtaket.

J-25/2005: Prosjektsøknad - forprosjekt: Økt produktivitet og mer stabil markedstilførsel av veksthusagurk ved redusert angrep av Pythium-råteVedtak Avtalestyret:

Styret har vurdert søknaden fra Planteforsk, Særheim forskingssenter, om midler til forprosjektet *Økt produktivitet og mer stabil markedstilførsel av veksthusagurk ved redusert angrep av Pythium-råte*. Styret mener temaet prosjektet tar opp er relevant og kan ha stor nytteverdi for agurkproduksjonen. Styret legger videre vekt på at prosjektet er etterspurt av næringen og at de selv går inn med betydelige midler.

På dette grunnlag og med forbehold om Stortingets budsjettvedtak finner Styret å kunne imøtekomme søknaden med 100 000 kroner for 2005/2006. Eventuell merverdiavgift må dekkes innenfor rammen. Det forutsettes at prosjektet kan fullfinansieres.

F-26/2005: Prosjektsøknad: Risiko for luftveissykdommer ved eksponering for støv i landbruket og forebygging ved endring av driftsparametereVedtak Avtalestyret:

Styret har vurdert søknaden fra Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) om midler til prosjektet *Risiko for luftveissykdommer ved eksponering for støv i landbruket og forebygging ved endring av driftsparametere*. Styret vil peke på at prosjektet ikke har vært undergitt noen forskningsfaglig evaluering og det foreligger derved ingen dokumentasjon på den forskningsfaglige kvaliteten. Styret mener imidlertid at de forhold som tas opp er relevante for det helsemessige arbeidet i landbruket og at nytten synes å være stor i forhold til omsøkt beløp.

På dette grunnlag finner Styret å kunne imøtekomme søknaden med 50 000 kroner for 2005. Det forutsettes at kunnskapen prosjektet bringer fram også stilles til disposisjon for Landbrukets HMS-tjeneste. Eventuell merverdiavgift må dekkes innenfor rammen.

B-27/2005: Prioritering av forskningsområder

I tilknytning til saken ble det delt ut en revidert utgave av *Strategisk plan for forskning og utviklingsarbeid i frilandsgrønnsaker 2005-2009* (Norsk Gartnerforbund).

Vedtak Fondsstyret og Avtalestyret:

1. Styrene slutter seg til de foreslåtte prioriteringene i saksutredningen med de endringer som ble gjort i møtet 01.06.2005, jf. vedlegg 1
2. Styrene tilrår at det foretas egen utlysning knyttet til dyrevelferd. Til denne avsetter Styrene inntil 2 mill. kroner årlig, hvorav inntil 1 mill. kroner fra Fondet og inntil 1 mill. kroner fra Avtalemidlene. Varigheten avgrenses til 5 år
3. Økologisk landbruk omtales spesielt i utlysingen. Føringer fra *jordbruksoppjøret 2005*, jf. St.prp.nr 69 (2004-2005), og fra NFR-rapporten *Prioritering av forskning på økologisk produksjon og omsetning* legges til grunn

4. Til temaer innenfor Matprogrammets område i årets utlysning avsetter Styrene inntil 14 mill. kroner for 2006, hvorav inntil 9 mill. kroner fra Fondet og inntil 5 mill. kroner fra Avtalemidlene
5. Utlysingen vedrørende landbruksrelaterte spørsmål knyttet til økonomi, politikk, samfunn, levekår, internasjonale forhold, miljø, beitebruk, m.m. foretas uten nærmere prioritering på samme måte som i 2004. Det avsettes inntil 6 mill. kroner fra Avtalemidlene for 2006-prosjekter
6. Leder/sekretariat gis fullmakt til å utforme de endelige utlysingstekstene i samarbeid med NFR.

B-28/2005 Eventuelt

Ingen saker.

ale

Vedlegg 1

Prioritering av forskningsområder, jf. sak B-27/2005 pkt 1.

1 Innenfor Matprogrammets område:

Generelle prioriteringer for Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter:

1. Utnytte norsk naturgrunnlag - For husdyr- og planteproduksjon
2. Verdiskapning i matproduksjonen - Nye og/eller forbedrede råvarer og produkter med riktig kvalitet som etterspørres av industri/forbruker
3. Effektivisering av landbruket - Produksjonsmetoder, utstyr, redskap, bygningsløsninger etc.
4. Bærekraftig utvikling og tillitt til norsk mat - Trygg mat, dyrevelferd, miljø, ernæring, helse

De midlene som ikke nyttes som basisbevilgning til Matforsk, kan nyttes til prosjekter innen hele verdikjeden, men med hovedvekt på primærproduksjonen jf. Ot.prp.nr.6 (2000-2001) Om endringer i lov av 26. juni 1970 nr. 74 om forskningsavgift på visse landbruksprodukter. Prosjektene må tematisk ligge innenfor vegetabiler, honning, kjøtt, fjørfekjøtt, egg, melk og/eller korn.

1.1 Tverrgående temaer:

- Mattrygghet og matvarekvalitet, herunder helse- og livskvalitet knyttet til mat (ernæring og helse) (bioinvasjon)
- Innovasjon, verdiskapning og kostnadseffektivisering – utnytting av norske fortrinn
- Dyrevelferd (tverrgående for kjøtt, melk og fjørfe, også pelsdyr for Avtalemidlene)

1.2 Sektorspesifikke prioriteringer:

Kjøtt

- Optimale verdikjeder og effektiv produksjon
- Råvareutnytting, differensiering og produktutvikling

Egg/fjørfe

- Mage- og tarmhelse hos fjørfe
- Produktkvalitet (skallkvalitet, plommefarge, kjøtt-/spisekvalitet, næringsverdi)

Melk

- Internasjonalt konkurransedyktige produkter av ku- og geitmelk som produseres i Norge med utgangspunkt i forbrukerpreferanser (human helse/positiv ernæring, unik kvalitet i tilstrekkelige mengder, kostnadseffektiv produksjon og dyrehelse)
- Total utnyttelse av melk og biprodukter fra melk (myse, kjernemelk)
- Avl og foring for bedre helse, fruktbarhet og produktegenskaper

Korn

- Stabil produksjon og kvalitet, herunder god helsemessig kvalitet, ved dyrking av matkorn basert på naturgitte forutsetninger for produksjon i Norge
- Soppinfeksjoner i korn
- Utvikling og dyrking av arter/sorter tilpasset ernæringsbehov hos ulike husdyr

Vegetabiler og honning

- Plantevern
- Nye produkter/produksjonsmetoder basert på naturgitte fortrinn og tilpasset forbrukernes behov

Prosjekter innen småskala landbruk kan konkurrere på vanlig måte innenfor ovennevnte temaer.

I utlysingen opplyses at Avtalemidlene har øremerkede midler til forskning innen økologisk landbruk og for oppfølging av handlingsplanen for redusert risiko ved bruk av plantevernmidler av 16.02.2004.

I handlingsplanen knyttet til plantevern er det gitt visse føringer for FoU-prioriteringer. Fra disse nevnes blant annet risikovurderinger, årsakssammenhenger mellom bruk av plantevernmidler og funn i miljøet, forebyggende tiltak, alternative bekjempingsmetoder, integrert plantevern, økologisk landbruk og intensivert middelprøving. Styrene vil i denne sammenheng også peke på forskning på bruk av duftstoffer som et prioritert tema.

På økologisk landbruk legges føringer fra *jordbruksoppgjøret 2005*, jf. St.prp.nr 69 (2004-2005), og fra NFR-rapporten *Prioritering av forskning på økologisk produksjon og omsetning* til grunn for prioriteringene. I Stortingsproposisjonen om jordbruksoppgjøret er det gitt signal om at man i 2006 bør legge noe mindre vekt på å stimulere til utvikling av økologisk produksjon, og mer vekt på å utvikle markedet. Spesielt er nevnt behov for å dokumentere det økologiske jordbrukets samfunnsmessige effekter. Videre skal forskningsmidler over jordbruksavtalen ses i sammenheng med NFR deltakelser i det europeiske nettverket, CORE organic.

Det foreslås at det gjøres en egen utlysning knyttet til dyrevelferd i Norge basert på prioriteringene i rapporten *Forskningsbehov innen dyrevelferd i Norge*. I en slik utlysning bør midler fra Matprogrammet, Arealprogrammet, Havbruksprogrammet, Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter og forskningsmidlene over jordbruksavtalen inngå. Midlene fra de to sistnevnte finansiererne skal prioriteres til forskning på anvendte problemstillinger. Ved fastsettelse av rammen for satsingen er det tatt hensyn til igangværende satsing på hanngris og satsingen innenfor kostnadseffektive bygningsløsninger.

2 Innenfor Arealprogrammets område

Dette vil først og fremst gjelde Avtalemidlene. For disse foreligger følgende føringer:
Forskningsmidlene over jordbruksavtalen skal bidra til å dekke opp avtalepartenes behov for FoU med hovedvekt på anvendt kunnskap.

Dette innebærer en bred tilnærming til mat og landbrukspolitikken. Tilnærmingen vil foruten FoU innen verdikjeden fra jord til bord, også omfatte landbruksrelaterte spørsmål knyttet til økonomi, politikk, samfunn, levekår, internasjonale forhold, miljø, beitebruk, m.m.

Prosjekter knyttet til avrenning/forurensing fra landbruksaktiviteter hører inn under ovennevnte prioriteringer.

Fra jordbruksavtalen gis for 2006 til sammen 5 millioner kroner til programmet *Landskap i endring*. Det vil derfor ikke bli prioritert ytterligere midler i 2006 til temaer som dekkes av dette programmet.

Jordbruksavtalepartene vil høsten 2005 drøfte føringer for prioritering av forskningsmidlene. Resultatet av disse drøftingene forutsettes å foreligge innen sluttbehandlingene av søknadene etter årets utlysning.